

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-04-74-T

Datum: 14. decembar 2009.

Original: FRANCUSKI

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM III

U sastavu: sudija Jean-Claude Antonetti, predsjedavajući
sudija Árpád Prandler
sudija Stefan Trechsel
sudija Antoine Kesia-Mbe Mindua, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Nalog od: 14. decembra 2009.

TUŽILAŠTVO

protiv

**JADRANKA PRLIĆA
BRUNE STOJICA
SLOBODANA PRALJKA
MILIVOJA PETKOVIĆA
VALENTINA ĆORIĆA
BERISLAVA PUŠIĆA**

JAVNO

**NALOG KOJIM SE PRIHVATAJU DOKAZI U VEZI SA SVJEDOKOM MILANOM
GORJANCEM**

Tužilaštvo:

g. Kenneth Scott
g. Douglas Stringer

Odbrana:

g. Michael Karnavas i gđa Suzana Tomanović za Jadranka Prlića
gđa Senka Nožica i g. Karim A. A. Kahn za Brunu Stojica
g. Božidar Kovačić i gđa Nika Pinter za Slobodana Praljka
gđa Vesna Alaburić i g. Nicholas Stewart za Milivoja Petkovića
gđa Dijana Tomašegović-Tomić i g. Dražen Plavec za Valentina Ćorića
g. Fahrudin Ibrišimović i g. Roger Sahota za Berislava Pušića

PRETRESNO VIJEĆE III (dalje u tekstu: Vijeće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud).

IMAJUĆI U VIDU da su branioci optuženog Petkovića (dalje u tekstu: Petkovićeva odbrana)¹ zatražili prihvaćanje 37 dokaza, da su branioci optuženog Praljka (dalje u tekstu: Odbrana Praljak)² zatražili prihvaćanje 4 dokaza, da je tužilaštvo³ zatražilo prihvaćanje jednog dokaza (dalje u tekstu: Predloženi dokazi), da se sva tri zahtjeva odnose na svjedočenje jednog vještaka, Milana Gorjanca (dalje u tekstu: Svjedok), koji je svjedočio od 26. oktobra do 3. novembra 2009.,

IMAJUĆI U VIDU prigovore koje je tužilaštvo iznijelo u odnosu na Predložene dokaze Praljkove odbrane⁴ i Petkovićeve odbrane⁵, kao i Repliku Petkovićeve odbrane na prigovore koje je iznijelo tužilaštvo⁶,

IMAJUĆI U VIDU prigovore koje je iznijela Petkovićeva odbrana u odnosu na Predloženi dokaz tužilaštva⁷,

BUDUĆI DA se tužilaštvo konkretno protivi prihvaćanju većine Predloženih dokaza Petkovićeve odbrane i svih Predloženih dokaza Praljkove odbrane, iz razloga što je Svjedok svjedočio kao vještak a ne kao svjedok koji svjedoči o činjenicama, te da stoga Svjedok nema dovoljno saznanja da bi potvrdio istinitost činjenica navedenih i opisanih u Predloženim dokazima⁸,

BUDUĆI DA tužilaštvo u tom pogledu dodaje da Svjedok nije bio na teritoriju Herceg-Bosne tokom perioda na koji se odnosi Izmijenjena i dopunjena optužnica od 11. juna 2008. (dalje u tekstu: Optužnica), da nije nikada bio pripadnik ni HVO-a HZ H-B, ni ABiH, te da stoga ne može govoriti o sukobu između dviju zaraćenih snaga u Mostaru⁹,

BUDUĆI DA Vijeće podsjeća da je dozvolilo svjedočenje Milana Gorjanića ne kao svjedoka o činjenicama već kao svjedoka vještaka o temama koje je predložila Petkovićeva odbrana, kao što su

¹ IC 01093.

² IC 01094.

³ IC 01095.

⁴ IC 01103.

⁵ IC 01102.

⁶ IC 01105.

⁷ IC 01104.

⁸ Vidi IC 01102, prigovor u vezi s Predloženim dokazom 2D 01379, str. 1; vidi isto IC 01103, prigovor u vezi s Predloženim dokazima 4D 00719 i IC 01090, str 1 i 3.

1) koncept vojske formirane u vrijeme rata; 2) doktrina opštenarodne odbrane koja se primjenjivala u bivšoj Jugoslaviji i o njoj primjeni u Bosni i Hercegovini; 3) potencijalan problem bezbjednosti koji je predstavljalo prisustvo muslimanskih vojnika u raznim jedinicama HVO-a HZ H-B; 4) strateški značaj centralne Bosne i sjeverne Hercegovine; 5) opsada grada Mostara; 6) legitimitet intervencije HV-a na teritoriji Republike BiH i 6) značenje nekih vojnih termina i koncepata, kao što su, na primjer, prepotčinjavanje, pasivna odbrana, aktivna odbrana i odlučna odbrana¹⁰,

BUDUĆI DA Vijeće podsjeća da u ovoj fazi postupka ono ne donosi konačnu ocjenu o vjerodostojnosti, o dokaznoj vrijednosti i relevantnosti Predloženih dokaza, te da će na kraju suđenja odlučiti o težini koju će pridati svakom dokazu koji će uvrstiti u spis, i to uzimajući u obzir vještakovu kvalifikovanost,

BUDUĆI DA Vijeće, nadalje konstatuje da tužilaštvo tvrdi da je predložilo Predloženi dokaz P 11082 kako bi osporilo vjerodostojnost dokaznog predmeta 4D 00462, čije je prihvatanje zatražila Petkovićeva odbrana, i da bi tako osporilo Svjedoka¹¹,

BUDUĆI DA Vijeće, međutim, primjećuje da Predloženi dokaz P 11082 svojim oblikom i sadržajem odgovara izjavi koju tužilaštvu daje osoba koja svjedoči o događajima koji se odnose na Optužnicu.

BUDUĆI DA, uzimajući to u obzir, Vijeće smatra da su za prihvatanje te izjave primjenjive odredbe pravila 92*bis* (B) Pravidnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik),

BUDUĆI DA Vijeće, osim toga konstatuje da je velik dio sadržaja predloženog dokaza P 11082 bio pročitao tokom pretresa od 2. novembra 2009.¹², te da je stoga zabilježen u transkriptu,

BUDUĆI DA Vijeće smatra da su reference na sadržaj Predloženog dokaza P 11082 koje su zabilježene u transkriptu pretresa od 2. novembra 2009., dovoljne da bi se ocijenio kredibilitet Svjedoka¹³,

BUDUĆI DA stoga Vijeće ne može prihvatiti, u ovoj fazi postupka i postupkom prihvaćanja dokaza putem svjedoka, Predloženi dokaz P 11082, i podsjeća tužilaštvo da će, budući da je završilo sa

⁹ IC 01102, prigovor u vezi s Predloženim dokazom 2D 01379, str.1; IC 01103, prigovori u vezi s Predloženim dokazima 4D 00719 i IC 01090, str. 1 i 3.

¹⁰ Nalog o modalitetima svjedočenja vještaka Milana Gorjanca, 12. oktobar 2009., str. 3 i 4.

¹¹ IC 01095, par. 10.

¹² Pretres od 2. novembra 2009, zapisnik na francuskom jeziku str. 46329 do 46342.

¹³ Vidi kao primjer Predmet IT 02-54-AR73.2, Tužilaštvo protiv Slobodana Miloševića, „Odluka o prihvatanju dokaza koje je sačinio istražitelj Tužioca“, 20. septembar 2002., str. 14, fusnota br.68.

izvođenjem svojih dokaza, moći, pod određenim uslovima, zatražiti njegovo prihvatanje, ukoliko bude smatrao da je to i dalje potrebno, tokom faze replike predviđene pravilom 85(A)(iii) Pravilnika,

BUDUĆI DA je Vijeće ispitalo sve druge Predložene dokaze imajući na umu kriterije prihvatljivosti onako kako su definirani u Odluci o prihvatanju dokaznih predmeta koju je Vijeće donijelo 13. jula 2006. (dalje u tekstu: Odluka od 13. jula 2006.) kao i u Odluci za usvajanje smjernica za izvođenje dokaza odbrane, koju je Vijeće donijelo 24. aprila 2008., (dalje u tekstu: «Odluka od 24. aprila 2008.»)¹⁴,

BUDUĆI DA je, najzad, Vijeće odlučilo prihvatiti Predložene dokaze koji su u priloženom dodatku označeni sa “prihvaćeno” zato što su predočeni Svjedoku i zato što sadrže dovoljno pokazatelja relevantnosti, dokazne vrijednost i pouzdanosti,

BUDUĆI DA Vijeće odlučuje da ne prihvati da se u spis uvrste Predloženi dokazi koji su u dodatku priloženom ovoj odluci označeni sa «nije prihvaćeno» zato što ne odgovaraju smjernicama iz Odluka od 13. jula 2006. i 24. aprila 2008.,

IZ TIH RAZLOGA,

NA OSNOVU pravila 54 i 89 Pravilnika,

DJELIMIČNO ODOBRAVA zahtjeve Petkovićeve odbrane i Praljкове odbrane,

ODBACUJE većinskom odlukom zahtjev Tužioca,

ODLUČUJE da je potrebno uvrstiti u spis Predložene dokaze koji su označeni sa “prihvaćeno” u dodatku priloženom ovom nalogu, I

ODBACUJE preostale zahtjeve za usvajanje predloženih dokaza Petkovićeve odbrane, Praljkové odbrane i tužilaštva, od kojih neke odbacuje većinskom odlukom Vijeća, iz razloga koji su navedeni u dodatku ovom nalogu,

---

¹⁴ Uputstvo br. 8 o prihvaćanju dokumentarnih dokaza putem svjedoka.

Predsjedavajući Pretresnog vijeća, g. Jean Claude Antonetti prilaže ovom nalogu svoje protivno mišljenje.

Sudija Stefan Trechsel prilaže ovom nalogu svoje djelimično protivno mišljenje.

Sastavljeno na engleskom i na francuskom jeziku, pri čemu je francuska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/

Jean-Claude Antonetti,
predsjedavajući Vijeća

Dana 14. decembra 2009..

U Haagu (Nizozemska)

[pečat Međunarodnog suda]

]

Prilog

Boj dokaznog predmeta (najbolje po rednom broju)	Strana koja traži uvrštavanje dokaznog predmeta	Prihvaćeno/ Nije prihvaćeno/ Označeno radi identifikacije
1D 01236 u cijelosti ili, alternativno, samo pravilo 162	Petkovićeva odbrana	Prihvaćen u cijelosti
2D 01379	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
2D 01389	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
3D 00932	Petkovićeva odbrana	Nije prihvaćeno (Razlog: dokument nije na spisku na osnovu pravila 65ter Petkovićeve odbrane i Petkovićeva odbrana nije zatražila da se taj dokument doda na njen spisak na osnovu pravila 65ter sukladno par. 26. Odluke od 24. aprila 2008.)
3D 00939	Petkovićeva odbrana	Nije prihvaćeno (Razlog: dokument nije na spisku na osnovu pravila 65ter Petkovićeve odbrane i Petkovićeva odbrana nije zatražila da se taj dokument doda na njen spisak na osnovu pravila 65ter sukladno par. 26. Odluke od 24. aprila 2008.)
4D 00412 u potpunosti ili, alternativno, samo članove 3, 4 i 60	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno u potpunosti
4D 00462	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 00625	Petkovićeva odbrana	Nije prihvaćeno većinskom odlukom Vijeća (Svjedok se nije mogao izjasniti o pouzdanosti i autentičnosti Predloženog dokaza).
4D 00702	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 00719	Petkovićeva odbrana, Odbrana Praljak	Prihvaćeno
4D 00768	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 00780	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 00798	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 00910	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 00920	Petkovićeva odbrana	Nije prihvaćeno većinskom odlukom Vijeća (Svjedok se nije mogao izjasniti o pouzdanosti i relevantnosti i dokaznoj vrijednosti Predloženog dokaza).
4D 00948	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 01164	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 01240	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno

4D 01461	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 01470 u potpunosti ili, alternativno, samo članovi 17, 91 et 118	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno u potpunosti
4D 01471 u potpunosti ili, alternativno, samo članovi 47, 48 et 69	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno djelomično (stranice 1 do 3 verzije na engleskom jeziku u elektronskom sistemu za vođenje suđenja odgovaraju naslovnoj stranici i članovima 47, 48 et 69. Ostatak je obačen pošto dokument nije preveden),
4D 01473	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 01475	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 01476	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 01483	Petkovićeva odbrana	Nije prihvaćeno većinskom odlukom Vijeća (Svjedok se nije izjasnio o Predloženom dokazu).
4D 01484	Petkovićeva odbrana	Nije prihvaćeno većinskom odlukom Vijeća (Svjedok se nije izjasnio o Predloženom dokazu).
4D 01485	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 01486	Petkovićeva odbrana	Nije prihvaćeno većinskom odlukom Vijeća (Svjedok se nije izjasnio o Predloženom dokazu).
4D 01491	Petkovićeva odbrana	Nije prihvaćeno većinskom odlukom Vijeća (Svjedok se nije izjasnio o Predloženom dokazu)
4D 01492	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 01727	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 01730	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 01731	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
4D 01733	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
P 02562	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
P 03383	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
P 11082	Tužilaštvo	Nije prihvaćeno većinskom odlukom Vijeća (za prihvatanje takvih dokumenata primjenjivo je pravilo 92bis pravilnika o postupku i dokazima i Vijeće smatra da je čitanje dokumenta tokom pretresa dovoljno da bi se provjerio kredibilitet svjedoka)
IC 01087	Petkovićeva odbrana	Prihvaćeno
IC 01090	Odbrana Praljak	Prihvaćeno
IC 01091	Odbrana Praljak	Prihvaćeno
IC 01092	Odbrana Praljak	Prihvaćeno

PROTIVNO MIŠLJENJE PREDSEDNIKA VIJEĆA G. JEAN CLAUDEA ANTONETTIJA

Većina sudija Vijeća odlučila je da ne prihvati nekoliko dokumenata, među kojima je dokument **4D 00625**. Smatram da mi je dužnost da dam ovo izdvojeno mišljenje u vezi s tim dokumentom.

Ovaj je dokument karta mostarske regije koja pokazuje gdje su bile stacionirane snage HVO-a, ABiH i VRS-a na obojenim dijelovima.

Sedam lokacija koje su relevantne za optužnicu pomenute su na tim kartama : (1. Sjeverni logor, 2. Raštani, 3. Vrapčići, 4. Bijelo Polje, 5. Potoci, 6. Blagaj i 7. Buna).

Svjedok **Milan Gorjanc** je prilikom svog svjedočenja na slijedeći način ispitivan o toj karti :

« Pogledajmo sada dokazni predmet 4D 625. To je karta mostarske regije koja pokazuje situaciju sredinom jula 1993. Ovdje vidimo dio koji se pruža od centralnog Mostara prema sjeveru i prema jugu.

Pitanje: Recite, koliko ima kilometara između Mostara i Jablanice?

Odgovor: Najmanje pedeset.

Pitanje: A između Blagaja i Bune?

Odgovor: Deset do dvanaest.”

Vještak je dakle kategorički rekao da se radi o karti mostarske regije koja je sačinjena sredinom jula 1993., te da je između **Mostara i Jablanice** pojas od 50 kilometara.

Ključno pitanje koje postavlja karta potrebno je povezati s paragrafom 113 predpretnog podneska:

“U prvim danima opsade istočnog Mostara, otprilike od kraja juna 1993. do kraja augusta 1993., pristup istočnom Mostaru za međunarodne i humanitarne organizacije bio je ili potpuno onemogućen ili vrlo ograničen, što je stvaralo poteškoće bosanskim Muslimana u istočnom Mostaru do kojih nije stizala pomoć izvana”.

Razumni presuditelj o činjenicama, mora se dakle upitati da li je istočni Mostar bio potpuno blokiran, kako tvrdi tužilaštvo, tako da međunarodne organizacije nisu mogle prići gradu.

Ta karta isto tako omogućuje razumijevanje situacije u kojoj su se nalazili civili u istočnom Mostaru; konkretno, da li su civili mogli otići u Jablanicu koja je od juna 1993. bila pod kontrolom ABiH.

Ta karta pokazuje, dok se ne dokaže suprotno, da je između HVO-a i VRS-a postojao pojas teritorije koji je išao od istočnog Mostara do Jablanice.

Nadalje, primjećujem da je riječ o **vještaku** Petkovićeve odbrane koji je svoj izvještaj napisao na osnovu dokaza koji su ili već uvršteni u spis ili će biti uvršteni. On je uostalom i sam sačinio čitav niz karata (4D1486, 4D1485, 4D1484, 4D1491 i 4D1481, usp. transkript od 28. 10. 2009.) na osnovu kojih su postavljena vrlo precizna pitanja o strateškoj važnosti cesta. Svjedok je to ovako sročio: "jer to su bile glavne prometnice bivše države koje su spajale sjever i jug zemlje od Posavine do Jadranske obale".

Kako, s obzirom na te okolnosti, ne prihvatiti tu kartu, sačinjenu za potrebe Petkovićeve odbrane, budući da su na njoj prikazane prilazne ceste za Mostar?

Smatram da je ovo **relevantan dokument** koji realno prikazuje situaciju krajem juna 1993. Ne čini mi se dakle opravdanim odbaciti taj dokument samo iz razloga koji je navela većina sudija: «Nije prihvaćen većinskom odlukom sudija (Razlog: svjedok se nije mogao izjasniti o pozdanosti i autentičnosti Predloženog dokaza)».

Zbog boljeg razumijevanja problema, svom protivnom mišljenju prilažem dokument o kojem je riječ.

MOSTAR

Situacija 13. jula 1993.

Legenda:

HVO

ABIH

VRS

Smjer operacije

Smjer planirane operacije

1. Sjeverni logor
2. Raštani
3. Vrapčići
4. Bijelo Polje
5. Potoci
6. Blagaj
7. Buna

IZDVOJENO MIŠLJENJE, DJELIMIČNO PROTIVNO, SUDIJE STEFANA TRECHSELA

Premda se slažem s većinom sudija Vijeća u pogledu svih drugih dokaza koji su predmet ove odluke, imam različito mišljenje o dokumentu P11082. Vijeće nije prihvatilo taj dokument; ja pak smatram da ga je Vijeće trebalo prihvatiti uz napomenu “isključivo u svrhu provjere kredibiliteta svjedoka”. Obrazlažem svoj stav:

Odluka ovog Vijeća od 27. novembra 2008., koja se odnosi na “predočavanje dokumenata tužioca tokom unakrsnog ispitivanja svjedoka odbrane”, ovako reguliše, u paragrafu 24, korištenje novih dokumenata tokom unakrsnog ispitivanja tužilaštva: “...tužilaštvo može prilikom unakrsnog ispitivanja predočiti "nove dokumente" čija je namjena da se diskredituje svjedok ili da mu se osvježi pamćenje. Vijeće će zatim odlučiti od slučaja do slučaja da li je primjereno uvrstiti taj dokument, na osnovu pravila 89(C)”. Problematika tog pravila može se sagledati na općenitiji način i upitati se da li Vijeće dozvoljava da se upotrijebi dokument koji se ne može prihvatiti kao dokaz samo kako bi se narušio kredibilitet svjedoka? Odgovor na to pitanje je potvrđan.

Kada se dokument koristi samo da bi se provjerila pouzdanost svjedoka, Vijeće ga prihvaća ali samo “u svrhu provjeravanja kredibiliteta svjedoka”¹⁵. Većina sudija Vijeća nije primijenila to pravilo na dokument P 11082 zato što je riječ o izjavi osobe koja bi se mogla smatrati svjedokom. Vijeće stavlja tu izjavu u okvir pravila 92*bis* Pravilnika i zaključuje da se dokument ne može prihvatiti jer nisu zadovoljeni uslovi propisani tim pravilom.

Ja zapravo jedva razlikujem, odnosno, uopće ne razlikujem taj slučaj od slučaja novog dokumenta koji se izvodi sa zakašnjenjem. Mislim da je isto tako bilo moguće ne prihvatiti dokument P05580 iz citirane “Odluke u vezi s Benetom”. U svakom slučaju, smatram da je izraz “prihvaćeno samo u svrhu provjeravanja kredibiliteta svjedoka” nespretno jer može izazvati nesporazum, kao što nam to pokazuje ovaj primjer. Umjesto riječi “prihvaćeno” bolje bi bilo kazati, na primjer, “zadržano”. Jer, zapravo, dokument koji je “prihvaćen” samo u svrhu provjeravanja kredibiliteta svjedoka i nije zaista “prihvaćen”. To kvazi-prihvatanje samo služi kao podsjetnik Vijeću koje sebi ostavlja mogućnost da provjeri vjerodostojnost iskaza svjedoka. Možda je korisno napomenuti da se takav test ne može učiniti na osnovu pretpostavke istinitosti “prihvaćenog” dokumenta. Ne smije se dozvoliti da se takav dokument prihvati “na mala vrata”. Dakle, Vijeće neće pregledati čitav

¹⁵ V. na primjer „Odluku o prihvaćanju dokaza u vezi sa svjedokom Ivanom Benetom“ (dalje u tekstu: Odluka u vezi s Benetom), 7. decembar 2009., str. 7, prilog u paragrafu u kojem se govori o prihvaćanju dokaza P 05580

dokument već će samo provjeriti one dijelove koje je koristila strana koja je vodila unakrsno ispitivanje.

Pravila o prihvatanju dokaza trebaju, u principu, voditi računa o dvije stvari. S jedne strane, potrebno je provjeriti da li dokument može poslužiti utvrđivanju istine. Drugim riječima, dokument mora bit pouzdan i u trenutku njegovog prihvatanja ne smije biti valjanih razloga za sumnju u njegovu pouzdanost. Dokument za koji postoji sumnja da je krivotvoren, biće automatski odbačen isto kao i dokument koji nema nikakve veze s predmetom. S druge strane, potrebno je poštovati prava odbrane, koja se mora moći izjasniti o svim dokazima. Ta pravila, međutim, vrijede samo za one dokaze koje Vijeće može i mora uzeti u obzir kada bude utvrđivalo činjenice. Dokumenti koji su prihvaćeni “samo u svrhu provjeravanja kredibiliteta svjedoka” neće biti uzeti u obzir u toj fazi postupka, bilo da se radi o dokumentu koji se pojavio nakon što je tužilaštvo završio izvođenje svojih dokaza bilo o izjavi svjedoka koji nije unakrsno ispitivan. *Ratio legis* pravila koja regulišu prihvatanje dokaznih predmeta “vrijedi” samo za one dokaze koje će Vijeće uzeti u obzir da bi utvrdilo da li su optuženi krivi ili nevini. Dokument P11082 trebalo je prihvatiti, ili bolje rečeno, trebalo ga je “zadržati” ali samo u svrhu provjeravanja kredibiliteta svjedoka.

Nadalje, nastavimo li razmišljati u tom pravcu, moramo priznati da postoji još jedno rješenje, a to je da se ne prihvate dokumenti koji su na pretresu korišteni samo u svrhu provjeravanja kredibiliteta svjedoka. Doista, nisam uvjeren u valjanost argumenta da bi Vijeću, u trenutku kada odlučuje o činjenicama, mogao zatrebati takav dokument. Takav dokument nema nikakvu drugu vrijednost osim u onom dijelu koji je pročitao ili na bilo koji drugi način predložen svjedoku. Priznajem da je do sada Vijeće postupalo drugačije, međutim, budući da ne mislim da bi predložena izmjena mogla ugroziti ijednu stranu, smatram da argument da pogreška koja je učinjena nema teške posljedice nije valjan razlog da bi se nastavilo činiti istu pogrešku.